

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

“НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ”

15-17 квітня 2015 року

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ**

**“НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ”**

Тези доповідей надруковано у авторській редакції.

Відповідальна за випуск: Кава Т.В.

15-17 квітня 2015 року

Підписано до друку 12.05.2015
Ум друк.арк. 5. Тираж 80 прим.

©МОВ КНТУ, м. Кіровоград, пр-кт Університетський, 8
Тел. (0522) 55-10-49

м. Кіровоград

Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів "Новітні технології агропромислового виробництва України". – Кіровоград: КНТУ, 2015. – 80 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова – Левченко О.М., д-р екон. наук, проф., проректор з наукової роботи Кіровоградського національного технічного університету.

Заступник голови – Мостіпан М.І., канд. біол. наук, зав. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Відповідальний секретар – Кулик Г.А., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Члени оргкомітету:

Топольний Ф.П., д-р біол. наук, проф. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Сало Л.В., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Семеняка І.М., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства, заступник директора з наукової роботи Кіровоградського інституту агропромислового виробництва НААН;

Григор'єв М.І., канд. с.-г. наук, ст. викл. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Андрієнко О.О., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Шестерняк Н.М., керівник МОВ Кіровоградського національного технічного університету;

Кава Т.В., фахівець І категорії відділу МОВ Кіровоградського національного технічного університету.

Головний редактор:

Мостіпан Микола Іванович – канд. біол. наук, доц., зав. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Заступник головного редактора:

Топольний Федір Пилипович – д-р біол. наук, проф. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Редакційна колегія:

Кулик Галина Андріївна – канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Семеняка Ігор Миколайович – канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства, заступник директора з наукової роботи Кіровоградського інституту агропромислового виробництва НААН;

Сало Лариса Віталіївна – канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Резніченко В.П., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Трикіна Н.М., викл. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Відповідальна за випуск: Кава Т.В.

Збірник містить тези доповідей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів "Новітні технології агропромислового виробництва України", що відбулась 15-17 квітня 2015 року на базі кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету. Розрахований на науковців, фахівців агропромислового виробництва, викладачів, аспірантів, магістрантів та студентів.

Матеріали збірника публікуються у авторській редакції.

© Колектив авторів, 2015
© МОВ КНТУ, 2015

ЗМІСТ

<i>О.С. Шангар, О.В. Сидякіна</i> ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ ТОМАТУ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ В УМОВАХ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....	6
<i>А.В. Нижеголенко, О.В. Сидякіна</i> УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО СЕЛЕКЦІЇ КОМПАНІЇ "НПЦ-ЛЕМБКЕ".....	9
<i>В.В. Масюков, О.В. Сидякіна</i> ВПЛИВ ГІБРИДНОГО СКЛАДУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ПЛОДІВ ОГІРКА ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ.....	12
<i>І.М. Сахно, О.В. Сидякіна</i> ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ КАПУСТИ БРОКОЛІ.....	16
<i>В.Ф. Дворецький, А.О. Кувшінова, В.В. Гамаюнова</i> ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ДЛЯ ЖИВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР.....	18
<i>О.В. Дьомін, Є.С. Ткачова, В.В. Гамаюнова</i> ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ В ЗОНІ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	21
<i>О.Ш. Іскакова, Д.М. Чернов, В.В. Гамаюнова</i> ОКУПНІСТЬ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ ВНЕСЕННЯ ПІДКАРТОПЛЮЗА ВИРОЩУВАННЯ НА КРАПЛИННОМУ ЗРОШЕННІ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БУЛЬБ.....	24
<i>М.А. Ключник, О.А. Коваленко</i> ОБРОБКА БІОПРЕПАРАТАМИ НАСІННЕВОГО МАТЕРІАЛУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	28
<i>І.С. Москва, В.В. Гамаюнова</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ УРОЖАЙНОСТІ РИЖІЮ ЯРОГО ВІД ОБРОБКИ НАСІННЯ ТА РОСЛИН БІОЛОГІЧНИМИ ПРЕПАРАТАМИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ.....	30
<i>С.М. Склярєнко</i> ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗА ВИРОБНИЧОЇ СИСТЕМИ CLEARFIELD У ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	34
<i>А.А. Салахутдінова</i> ВПЛИВ ҐУМІФІЛДУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	36
<i>А.В. Бука</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРИВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ СОЇ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	37
<i>В.Ю. Кулакевич</i> ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЕПОХА ОДЕСЬКА.....	42
<i>Г.В. Овсян</i> ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ ЕКО-РІСТ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ.....	43

Д. Перехрест, Г.А.Кулик РЕГУЛЯТОРИ РОСТУ РОСЛИН В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ.....	45
О.А. Донцов ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА УРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ.....	47
І.М. Семеняка, Я.Д. Пересунько ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ РОЗЛУСНОЇ КУКУРУДЗИ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	49
І. Потехіна ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕКСОЛІНУ ТА НУТРИВАНТУ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	52
Л.П. Головка ЕФЕКТИВНІСТЬ ГУМІФІЛДУ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ПО ЧОРНОМУ ПАРУ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	53
М. Кулікова ВПЛИВ МІКРОДОБРІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ.....	55
М.О. Ракул ФОРМУВАННЯ СИМБІОТИЧНОГО АПАРАТУ РОСЛИН СОЇ ПІД ВПЛИВОМ БАКТЕРІАЛЬНИХ ТА МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	58
О.В. Піхтіль ВРОЖАЙНІСТЬ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕМІСТИМУ ТА КРИСТАЛОНУ.....	63
О.Л. Татаров, Г.А.Кулик ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ.....	65
Т.Ю. Мороз УРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД РОЗМІРУ НАСІННЯ.....	68
Я.С. Татчин ВПЛИВ НАТУРГАРДУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ.....	70
М.В. Герман УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО СОРТУ АЙСБЕРГ.....	71
В.Ю. Власенко, Л.В. Сало УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ РОЗТОРОПШІ ЗАЛЕЖНО ВІД МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ.....	75
І.С. Стешенко ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ СУЦВІТЬ <i>CALENDULA OFFICINALIS</i> ПІД ВПЛИВОМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ.....	78

УДК: 635.64:631.527.5:631.674.6

ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ ТОМАТУ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ В УМОВАХ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

О.С. Шангар¹, О.В. Сидякіна²

Найпоширенішою овочевою культурою на півдні України, безперечно, є томат. Його висока частка в структурі посівних площ овочевих культур обумовлюється неперевершеними смаковими, поживними і дієтичними якостями, наявністю цукрів, білків, органічних кислот, жирів, ефірних олій, мінеральних солей та значним набором вітамінів. Плоди томату володіють фітонцидними властивостями. Їх використовують в якості лікувального засобу при порушенні обміну речовин, пониженої кислотності шлункового соку та хворобах печінки. Незамінні плоди томату і при захворюванні цингою. У профілактичних цілях їх використовують для попередження атеросклерозу. Споживання плодів томату знижує ризик виникнення онкологічних та серцево-судинних захворювань. Томати є антитоксинами отруйних речовин, підвищують стійкість організму до несприятливих умов середовища, до розумових та фізичних перевантажень.

Приватно-орендне сільськогосподарське підприємство агрофірма «Роднічок», що знаходиться у Снігурівському районі Миколаївської області, впродовж тривалого часу спеціалізується на вирощуванні томатів у відкритому ґрунті. Ґрунти господарства представлені чорноземами південними важкосуглинковими. Асортимент вирощуваних у ПОСП АФ «Роднічок» гібридів томату досить різноманітний, він щороку поповнюється і оновлюється. Проте хочеться звернути особливу увагу на ті гібриди, які впродовж останніх років зарекомендували себе як гібриди, що здатні формувати сталі врожаї з високими показниками якості плодів. Такими гібридами упродовж 2011-2013 років були: Бріксол F1 (ультраранній), Астерікс F1 (ранньостиглий), Уно Россо F1 (середньоранній), Адванс F1 (середньостиглий) і СХД 277 F1 (пізньостиглий) (рис. 1).

а – Бріксол F1, б – Астерікс F1, в – Уно Россо F1, г – Адванс F1, д – СХД 277 F1

Рисунок 1 – Гібриди томату

Агротехніка вирощування була загальноприйнятою для умов зрошення півдня України. Попередником томату була пшениця озима, після збирання якої проводили дискування важкими боронами БПД-4,2 «Фрегат» на глибину 12-14 см, через 2-3 тижні – оранку на 28-30 см (ПВН-8-40 з передплужниками), ще через 2 тижні – планування поля (П-2,8).

Передпосадковий обробіток ґрунту розпочинали з боронування (закриття вологи) важкими боронами БЗТС-1,0. На початку квітня проводили культивуацію на

¹ студент, ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет"

² канд. с.-г. наук, доцент, ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет"

глибину 8-10 см, після чого (через 2 тижні) розпочали укладання краплинної стрічки на глибину 4-5 см і нарізку направляючих щілин глибиною 14-15 см. Зазначені операції проводили с.-г. машиною несерійного виробництва, виготовленою механіками з КРН-5,6. Після цього укладали лейфлети 6" та 4" з підключенням до них краплинної стрічки, проводили монтаж насосної установки «IRTEK» та фільтростанції «FILTOMAT». За 5 діб до висадки розсади поля обробили сумішшю гербіцидів Ураган Форте 500SL в.р.к. – 2,0 г/га + Стомп 330, к.е – 3,0 л/га + Естерон – 0,3 л/га.

Розсаду томату вирощували за касетною технологією в м. Гола Пристань Херсонської області. Її висадка була здійснена трирядковою розсадосадильною машиною FERRARI F MAX/3 широкорядним способом зі схемою розміщення рослин 140 x 25 см (густота 28,57 тис. рослин на 1 га).

Полив висадженої розсади розпочинали через 2 дні після висадки. З першим поливом вносили Маршал 25% к.е. нормою 2 л/га проти дротяника. Подальший догляд за рослинами складався з 2-х міжрядних культиваций, внесення засобів захисту рослин та поливів. Обприскування засобами захисту рослин проводили с.-г. машиною John Deere Comandor 3200 в агрегаті з МТЗ-1221. В період інтенсивного водоспоживання поливи проводили щодня.

Мінеральні добрива вносили згідно агрохімічного аналізу ґрунту. Збирали плоди томату після настання технічної стиглості. Урожай збирали комбайном Ромас моделі GIGA COSMO 45 DS.

Результати проведених нами спостережень показали, що мінімальний рівень врожайності в 2011 році сформував гібрид томату Астерікс F1 (табл. 1). У 2012-2013 рр. найменш урожайним виявився гібрид Уно Россо F1, проте у 2011 р. він був одним з найбільш продуктивних. Усереднені за 3 роки дані показали, що мінімальна врожайність сформована гібридом томату СХД 277 F1. Найбільш урожайним як по роках вирощування, так і у середньому за 3 роки виявився гібрид томату Бріксол F1.

Таблиця 1 – Урожайність гібридів томату в ПОСП АФ «Роднічок», т/га.

Гібриди	Роки вирощування			Середнє за 2011-2013 рр.
	2011	2012	2013	
Бріксол F1	109,21	105,75	113,95	109,64
Астерікс F1	99,04	98,13	101,28	99,48
Уно Россо F1	108,41	90,57	93,49	97,49
Адванс F1	106,12	102,07	105,42	104,54
СХД 277 F1	100,57	93,27	96,28	96,71

Для сучасних агровиробників важливим є не тільки одержання високих рівнів врожаїв, а і забезпечення їх високої якості. Особливо це стосується ПОСП АФ «Роднічок», адже господарство спеціалізується не лише на вирощуванні томату, а й на переробці його плодів. Саме тому останні мають відповідати значному переліку вимог, серед яких слід зазначити дружнє досягання, придатність до механізованого збирання, транспортабельність, високий вміст сухих речовин або цукрів за шкалою Брікса (°Bx). Щоб отримати томатну пасту високої якості необхідно, щоб плоди томату мали вміст сухих речовин понад 5°Bx. Такого рівня у масштабному промислового виробництві досягти досить складно. Насамперед, він залежить від потенційних генетичних можливостей вирощуваних сортів або гібридів, ґрунтово-кліматичних умов вегетаційного періоду та значною мірою обумовлюється ступенем і однорідністю стиглості, ураженістю хворобами, пошкодженням шкідниками, тривалістю періоду між збиранням і надходженням сировини на технологічні лінії.

Результати проведених лабораторних досліджень показали, що найменший вміст сухих речовин в плодах томату в усі роки досліджень сформував гібрид Адванс F1, а найбільший – СХД 277 F1 (табл. 2).

Таблиця 2 – Вміст сухих речовин в плодах томату в ПОСП АФ «Роднічок», %.

Гібриди	Роки вирощування			Середнє за 2011-2013 рр.
	2011	2012	2013	
Бріксол F1	4,92	4,94	5,01	4,96
Астерікс F1	5,18	5,16	5,21	5,18
Уно Россо F1	4,90	4,90	4,92	4,91
Адванс F1	4,89	4,85	4,91	4,88
СХД 277 F1	5,60	5,52	5,54	5,55

Зовсім іншу закономірність між гібридами, які вирощували у господарстві, спостерігали за умовним збором сухих речовин з гектару посіву томату – найважливішим показником для переробних підприємств. Серед вирощуваних гібридів найкращим чином за даним показником проявили себе гібриди Бріксол F1 (переважно за рахунок високої сформованої врожайності) і СХД 277 F1 (за рахунок високого вмісту сухих речовин в плодах) (рис. 2).

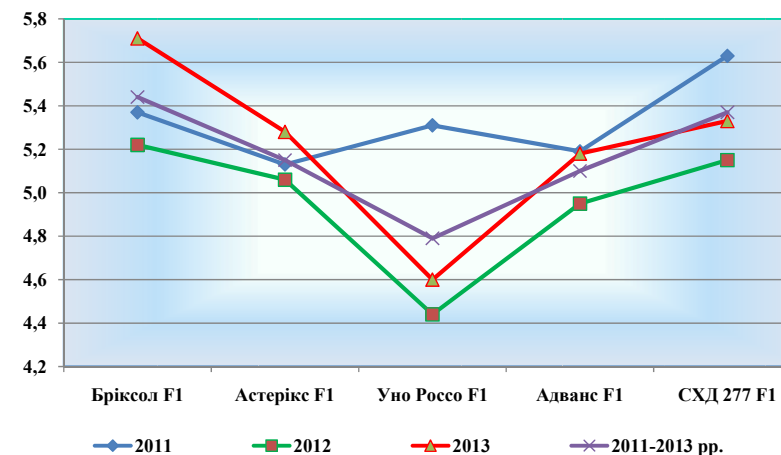

Рисунок 2 – Умовний збір сухих речовин з гектару посіву томатів, т

Таким чином, результати трирічного вирощування гібридів томату різних груп стиглості на чорноземах південних в умовах краплинного зрошення показали, що сталі й високі рівні врожайності плодів здатні забезпечувати ультраранній гібрид Бріксол F1 і середньоранній гібрид Адванс F1. Більшим вмістом сухих речовин у плодах відрізнявся пізньостиглий гібрид СХД 277 F1, за рахунок чого, не дивлячись на дещо нижчу врожайність, він забезпечив високий умовний збір сухих речовин з гектару посіву, що є дуже важливим для промислового виробництва.

Список літератури

1. Божко Л. Ю. Кліматичні умови вирощування томатів в Україні / Л. Ю. Божко, О. А. Барсукова, О. Є. Ярмольська // Український гідрометеорологічний журнал. – 2013. – №13. – С. 75-85.

2. Стоянов А. В. Плоди і овочі – невід’ємний компонент їжі / А. В. Стоянов // Харчова і переробна промисловість. – 2001. – №8. – С. 8-10.
3. Выродова А. П. Окраска плодов томата определяет их биологическую ценность / А. П. Выродова, О. Е. Яновчик // Картофель и овощи. – 2009. – №2. – С. 25-26.

УДК: 633.853.49:631.527.5

УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО СЕЛЕКЦІЇ КОМПАНІЇ “НПЦ-ЛЕМБКЕ”

А.В. Нижегородко¹, О.В. Сидякіна²

Посівні площі під ріпаком озимим в Україні мають тенденцію до зростання, і особливо в останні роки. Обумовлено це універсальністю використання культури, ціною політикою на її насіння і, як наслідок, високою прибутковістю її виробництва. Разом з цим у технології вирощування ріпаку озимого певні питання на сьогоднішній день залишаються дискусійними. Так, наприклад, сільськогосподарські товаровиробники стають перед вибором: що сіяти – сорти чи гібриди?

Слід зазначити, що і сорти, і гібриди мають як позитивні, так і негативні властивості. Насіння сортів значно дешевше, ніж гібридів. Тому при сівбі сортів можна збільшити норму висіву до 10% без суттєвих додаткових витрат. При сівбі гібридів збільшення витрат буде занадто високим. Аналогічним чином це стосується і загибелі рослин ріпаку озимого під час перезимівлі. До переваг сортів слід віднести і той факт, що сортове насіння господарства можуть вирощувати самостійно за найменших витрат. Проте власне відтворення посівного матеріалу можливе лише в обмежених обсягах, адже лінійні сорти швидко вироджуються, у зв’язку з чим знижується врожайність і погіршується якість вирощеного насіння.

Гібриди, і особливо в посушливих умовах, демонструють низку переваг перед сортами. Вони є більш стійкими до стресових умов, краще перезимовують, менше ушкоджуються хворобами, а тому формують більш сталі врожаї. Їх можна висівати у більш пізні строки, ніж сорти, що особливо важливо, якщо на період сівби складаються несприятливі погодні умови. На користь гібридів свідчить і той факт, що ріпак озимий має низький індекс урожайності: він може сформувати біомасу на рівні 200 ц/га, але на частку насіння при цьому буде припадати тільки 25-30%. Співвідношення між біологічною масою рослин і масою насіння у гібридів складає 80:20, а у сортів – лише 90:10. Завдяки плідній праці селекціонерів на сьогоднішній день виведені гібриди ріпаку озимого з індексом 60:40, тобто на частку біомаси припадає 60%, а решта 40% – насіння. Як результат, головною перевагою гібридів є формування значно вищої врожайності насіння. Це пояснює той факт, що 90% посівних площ ріпаку озимого в Європі відведено саме під гібриди. Відповідним

чином, і врожайність насіння в європейських країнах у 2-3 рази перевищує її середній рівень в Україні.

Під час обрання сорту чи гібриду ріпаку озимого необхідно обов’язково враховувати їх походження. Справа у тому, що деякі вітчизняні гібриди за продуктивністю можуть поступатися навіть сортам іноземної селекції. Провідну роль у виробництві ріпаку в Європі відіграють нові високоврожайні гібриди компанії “НПЦ-Лембке” (Німеччина). Вони пристосовані як до несприятливих умов перезимівлі, так і до дуже тривалих періодів посухи. На чорноземах звичайних Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України у 2014 р. були закладені демонстраційні досліди по визначенню врожайності гібридів ріпаку озимого селекції компанії “НПЦ-Лембке” (рис. 1). Вирощували гібриди Вісбі, Рохан, Абакус, Ксенон, Шерпа. Місце ріпаку у сівозміні підприємства демонструє рис. 2. Під кожний гібрид було відведено 1 га площі. Агротехніка вирощування – загальноприйнята для незрощуваних умов степової зони України.

Гібрид Шерпа характеризується швидким ростом і розвитком рослин, компактною будовою й інтенсивним боковим розгалуженням, високою придатністю до пізніх строків сівби, дуже високим потенціалом врожайності. В демонстраційних посівах Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України у 2014 р. він сформував урожайність насіння на рівні 36,5 ц/га (рис. 3).

Дещо вищий потенціал урожайності насіння ріпаку озимого (37,1 ц/га) показав гібрид Вісбі. Даний гібрид добре адаптований як до ранніх, так і до пізніх строків сівби.

Рисунок 1 – Дослід з урожайності гібридів ріпаку озимого селекції компанії “НПЦ-Лембке”

¹ аспірант, ДВНЗ “Херсонський державний аграрний університет”

² канд. с.-г. наук, доцент, ДВНЗ “Херсонський державний аграрний університет”